

Aan de minister van Veiligheid en Justitie
Zijne Excellentie de heer mr. G.A. van der Steur
Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

POSTADRES

✓ BHP Flex - Blokhúspoarte
✓ Blokhúspan 40
✓ 8911 LJ Ljouwert

✓ ynfo@dingtiid.nl
✓ www.dingtiid.nl
✓ @dingtiid

Leeuwarden, 27 juli 2015.

betreft: verhuizing rechtbank en gerechtshof locatie Leeuwarden
ons kenmerk: 2015-03
bijlage: 2014-07-AB brief aan minister Opstelten
uw kenmerk:

Geachte heer Van der Steur,

Op 30 oktober 2014 stuurden wij een brief aan uw voorganger, minister Opstelten, waarin wij onze zorgen uitten over de voorgenomen verhuizing van rechters en ondersteunend personeel van de Rechtbank Noord-Nederland van Leeuwarden naar Groningen.

Als Orgaan voor de Friese taal willen wij deze brief graag bij u persoonlijk onder de aandacht brengen. Een kopie van die brief treft u aan als bijlage.

Het Orgaan voor de Friese taal is bij wet ingesteld (artikel 18 Wet gebruik Friese taal) en heeft tot taak de gelijke positie van de Friese taal en de Nederlandse taal in de provincie Fryslân te bevorderen. Het Orgaan voor de Friese taal kan niet alleen aan de Minister van Binnenlandse Zaken rapporteren, maar ook aan andere ministers en gerechtelijke instanties voor zover die in de provincie Fryslân gevestigd zijn, dan wel de provincie Fryslân als rechtsgebied hebben.

Bij deze maakt het Orgaan voor de Friese taal gebruik van deze bevoegdheid.

Sinds de brief van 30 oktober 2014 is de discussie over de verhuizing van rechtbankpersoneel niet geluwd. Sterker nog, er is een nieuwe dimensie aan de bestaande discussie toegevoegd, in die zin dat nu ook het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden overweegt personeel te verplaatsen danwel te centraliseren op één locatie, niet zijnde Leeuwarden.

Naar aanleiding van aanhoudende berichten in de media zijn op 2 april 2015 over dit onderwerp Kamervragen gesteld door de Kamerleden Recourt en Jacobi en op 30 april 2015 is een motie aangenomen van de Kamerleden Recourt en Berndsen waarin nogmaals is uitgesproken hoe belangrijk het voor onder meer een provincie als Fryslân is dat regionaal gebonden rechtspraak in twee instanties aanwezig blijft.

Gelet op de steeds duidelijk wordende signalen kunnen wij niet anders dan concluderen dat de aanwezigheid van (appèl)rechtspraak in Fryslân en daarmee de positie van de Friese taal in het rechtsverkeer onder druk staat. Dit is echter nooit de bedoeling van de wetgever geweest.

De wetgever heeft gelet op de recente wet 'Wet gebruik Friese taal' zeer nadrukkelijk tot uitdrukking gebracht het gebruik van de Friese taal *in de provincie Fryslân*, in onder meer het rechtsverkeer, stevig te willen verankeren. De memorie van toelichting vangt aan met de bedoeling van de wetgever: 'om in de provincie Fryslân het recht van een ieder te garanderen om gebruik te maken van zijn eigen taal, (...), in de rechtszaal (...)'. Het daadwerkelijk gebruik kunnen maken van dit recht wordt uitgehold door de voorgenomen verhuizing van zowel rechters en raadsheren, als ondersteunend personeel van de Rechtbank Noord-Nederland en het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden.

De voorgenomen verhuizing is mogelijk gemaakt door de Wet herziening gerechtelijke kaart, die in werking getreden is voor de Wet gebruik Friese taal. Uit de totstandkomingsgeschiedenis van de latere, Wet gebruik Friese taal blijkt nergens dat de wetgever de mogelijkheid heeft onderkend dat de rechtspraak, zowel in eerste aanleg als in hoger beroep, uit Fryslân zou vertrekken. De Wet herziening gerechtelijke kaart dwingt overigens in het geheel niet tot de beslissing rechters, raadsheren en ondersteunend personeel uit Fryslân te verhuizen.

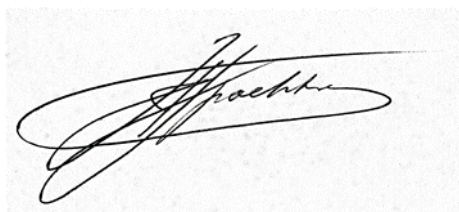
Dat in Fryslân mogelijk op locatie recht kan worden gesproken doet hieraan niet af. De rechtzoekende Friese burger die zich in het rechtsverkeer van de Friese taal wil bedienen, wordt geconfronteerd met uitholling van zijn recht, nu ondersteunend personeel, rechters en raadsheren door de verhuizing niet meer in Leeuwarden aanwezig zijn.

Dit klemt temeer wanneer artikel 7, lid 1, sub b, Europees Handvest voor regionale talen of talen van minderheden in beschouwing wordt genomen. Nederland heeft zich verplicht inzake zijn 'beleid, wetgeving en praktijk ten aanzien van regionale talen of talen van minderheden in de gebieden waar deze talen worden gebruikt', het geografische gebied van die taal te eerbiedigen, ten einde te verzekeren dat bestaande of nieuwe bestuurlijke indelingen geen belemmering vormen voor de bevordering van de desbetreffende taal. De feitelijke verhuizing van rechters, raadsheren en ondersteunend personeel van de Rechtbank Noord-Nederland en het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden zal in de praktijk leiden tot strijd met dit beginsel en deze doelstelling.

Door de voorgenomen feitelijke verhuizing van de rechtspraak uit Fryslân dreigt niet alleen een uitholling van het recht Fries te mogen spreken in de rechtszaal, maar ook verlies van kwaliteit van de rechtspraak. Taal en goede communicatie draagt in belangrijke mate bij aan de kwaliteit van rechtspraak. Zaken als die van Marianne Vaatstra tonen het belang van het gebruik van de Friese taal en de bevordering van de kwaliteit van de rechtspraak.

Wij verzoeken u dan ook met klem, alles in het werk te stellen om bij de Raad voor de Rechtspraak en de betrokken gerechtsbesturen er op aan te dringen de rechtspraak in Fryslân robuust aanwezig te laten blijven. Dat betekent meer dan dat slechts op locatie in Fryslân recht kan worden gesproken.

Hoogachtend,

Klaas Sietse Spoelstra

Voorzitter DINGtiid, Orgaan voor de Friese taal

cc: Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Raad voor de Rechtspraak
President Rechtbank Noord-Nederland
President Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden
Provinciale Staten provincie Fryslân
College van Burgemeester en Wethouders Gemeente Leeuwarden
Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak
Friese Tweede Kamerleden